

DOK PRELAZIM ASFALT

KREŠIMIR MIĆANOVIĆ

SADRŽAJ

KLUB SJEĆANJA	1
zemlja	2
klub sjećanja	3
dodir oluje	4
breskva	5
novine	6
otac	7
da nema kišobrana	8
pauk	9
ženske gaćice	10
DUBROVNIK 1950	11
dvadeset četiri i jedna sekunda	12
dubrovnik 1950	13
geometrija	14
mravi	15
dva trenutka	16
san	18
muzej	19

muha	20
STRUJA	21
biciklist	22
presley	23
pas i djevojka s.	24
struja	25
green ronhill	26
zašto njena kosa nema oluk	27
rondo	28
oil resistant	29
DJEVOJKA	30
mrak	31
i tako	32
vrata	33
jagode	34
na 800 m	35
lubenica	36
ruka	37
razglednica	38

djevojka	39
susret	40
GRGUR NINSKI	41
razred hladnih džepova	42
bedž	44
english book	45
lanac	46
san	47
grgur ninski	48
antonio recalcati	49
leonardo da vinci	50
carrie	51
ŽELJEZNIČAR HRABAL	52
željezničar hrabal	53
kao fen	54
štakor	55
čaša	56
anketa	57
knjižnica	58

kralješnica	59
O autoru	60
Impresum	61

KLUB SJEĆANJA

ZEMLJA

Mi ne znamo da li glasom radija, bojom
voćnog soka i nespretnom stolicom smetamo
onima koji su, možda, ispod nas.
Skriveni u temelje naše kuće. O tome nikada
i ne razmišljamo. Zašto, uostalom, i
sumnjati u samoopstojnost nas samih.
Sigurno koračamo sve do trenutka kada
slučajno ugledamo vlažnu točku zida, pa
kovrčave vrhove bratove kose, kišobrane i
otoke. I krećemo u potragu. Prvo pomaknemo
fotografiju uspomene, sagnemo se pod
krevet i na kraju, pomireno, tek malo
odignemo tepih. Idućih dana kišobrani su
se rastvorili u kuhinji, uskom hodniku
i u obiteljskoj velikoj dnevnoj sobi.
Sada već uplašeni i zbunjeni stružemo
kreč zidova, promatrajući kako su se
otoci popeli do balkona i vire na ulicu.
Ljuti iznosimo ormare i perje, stolnu
svjetiljku i naslonjače, zavjese i kalendare.
Dok dižemo teške čekiće, mislimo da ćemo
naći središnju napuklu zimsku cijev,
koja je kriva za sve. Ne znamo da
će nas dolje samo čekati drška
kišobrana i pitomo kopno otoka zemlje.
Iste one koju smo davno zatvorili.
Zaboravili.

KLUB SJEĆANJA

Pojedini vole sjećanja i u njihovu nedostatku učinit će sve da ih prizovu i prevare, izmame i ugledaju. Jedan od načina je i osnivanje takvih klubova. Iako to nisu istinska sjećanja (jer ta stižu nepozvana), svi uživaju u svojim i tuđim pričama i promatranjima sjećanja. Za stanke, Predsjedništvo će kluba podsjetiti nemarne na neplaćenu članarinu, ogovaranje drugačijih sjećanja, nepovučenu vodu u WC-u, ružičasti sladoled na čohi stola. Nakon toga, sve će biti kao uvijek. Kao sjećanja.

DODIR OLUJE

Često se bojimo dodira i njihovih događaja.
Zapravo, njihove naglosti i nepozvanosti.
U našoj zbunjenosti straha odvajamo dodir
i događaj. Tako je i u oluji. Suprotstavljamo
joj se dodirima rublja, kvake, dodirom
prekidača – i griješimo. Jer, tada oluja
dira crepove, ogledala i stabla, a mi
kažemo: Oluja. Loš događaj. Trebali smo
se približiti dodirom tijela. Umiriti je
i raznježiti. Biti jedan dodir i jedan
događaj.

BRESKVA

Dok jedemo voće u susjedovu vrtu, nosimo ga
s tržnice, dok prskamo kukce ploda,
smeteno dodirujemo non, cijena, ne mislimo
na njihovo pravo podrijetlo. Tako i ja,
s breskvama. Možda bih i pomislio, bar
dvije sekunde, na breskvu ponesenu u
polja riže, prodavača u plavom odijelu
na prilazu Shanghaiu, na korijen stabla i
Yangtze Kiang, da me upornost crva i
tvrdoglavost koštice ne čeka.

NOVINE

Čitam novine u sobi ulice. Pored mene
prolazi plin zvuka remena, okret kotača
bicikla, dah dnevnog šetača. Oni prolaze
i pored novina. Ne zaustavljaju se, i
o njima ništa ne mogu pročitati, saznati.
S pločnika ulice do mene novina dolazi
boja lišća, korak stabla. Uznemireno.
Uplašeno. Ostavljam novine jer nemaju
fotografiju stabla sobe ulice. Izbacujem
glavu kroz prozor. Moram iskriviti vrat
pred mehaničkom roletom s početka 70-ih
godina. Gledam sobu svoje ulice i njen
mladi hrast. Žir u žutoj majici i trapericama.
Spuštam roletu pred prolaznikom koji
ne hoda ulicom i hrastovim mirisom
kovine. Uzimam ponovo novine. Sada nikoga
ne čujem. Jer je mrak olova.

OTAC

Oko zamišljam kao puno pravilnih kockica.
Poredanih i svjetlećih. Imaju svoj hodnik,
dužinu, dio za prozor, 39. stepenicu, treći
kut, pregradu. Kada se njime pogleda svjetlije
i jače, jedna kockica prestaje svijetliti, i
nestaje. I dio za prozor više nije taj dio,
ne može se popeti na 40. stepenicu, ruši se
pregrada. Takve su oči moga oca nakon ostavljena
vara željeza. Nestalom kockicom ne može se
osloniti na podnaslov teksta, naziv fotografije i
planine "Ivo". Meni građa oka ponekad sličići
lusteru katedrale i "Titanica", dok ne ugledam
kockicu "nema", očevo plavo odijelo, JŽ - p4.

DA NEMA KIŠOBRANA

Vozim bicikl i kišobran. Od velikog, crnog,
tek moljcima nagriženog kišobrana, ne vidim
kišu kako pada. Vidim samo kap kišobrana i
drvenu dršku, kišu ceste i kišu kotača. Ne
volim se voziti s kišobranom. Jer, ne vidim
svoju kišu kako pada i ne mogu lizati sladoled.
Uistinu, da nema kišobrana, kako bi bilo
lijepo gledati sebe i sladoled na
velikoj kiši koja pada.

PAUK

Kada iz večernjeg grada Sakibe uđem
u kupaonicu, ugledam pauka ogledala.
Da li i ovaj put uvježbanim zamahom
umora dotaknuti kosu, mangan zuba i
čekati bijeg uha-pauka? Možda, okrenuti
se bridovima pločica i bijelim
rubovima ručnika. Kažiprst staviti
na prekidač: Svjetlo.
Nikada ne pomišljati ubiti pauka. Vidjeti
ga bez glave i nogu. Bojim se.
Nježnosti stakla i tišine. Slabosti
dlana.

ŽENSKE GAĆICE

Kada je veliko spremanje stana, moja
je paučina. Pomislim iz nje prvo
ispetljati muhu. Uхватiti paučinu i
trčati. Gledati kako se vije kao
ženske gaćice. Kada to želim stvarno
učiniti, nema spremanja, paučine.
Ili nema pauka, ulice. Nema
ženskih gaćica.

DUBROVNIK 1950

DVADESET ČETIRI I JEDNA SEKUNDA

Bila je smeđih, neobičnih očiju. Nije promatrala kao ja, izdizanje obrve, zaustavljanje kotača, let lopte, na filmskom platnu. Umjesto njih gledala je pravilno poredane fotografije. Slične i različite. U njenim zjenicama ni jedan dio projiciranih događanja nije bio jedinstven. Nikada pokreti nisu bili skladni. Jedino, slični i zasebni. Uvjeravala me u nedogledanost mojih očiju. Crtala je jabučicu, svjetlosni snop koji se odbija, izlazi iz leće, jer... Vukla me iz reda pred kinom, od stolice ispred tv. Mene je i dalje zarobljavala cjelina, kretnja, logična veza. Vjerovao sam svojim očima. Ona je palila moje kino-ulaznice, na ekranu crtala Sunčev sustav. Bila je smeđih, neobičnih, neumornih očiju. Zatekao sam je kako nestrpljivim prstima okreće dva odvojena konca u suprotnim smjerovima. Između njih bio je papir. Na jednoj strani nacrtana nepravilna polovica jabuke. Nasuprot njoj, druga polovica, veća. htjela je vidjeti kao ja, jednu jabuku u jednom trenutku, sekundi. Grizla je svoje jagodice, tražila njima svoje savršene oči. Isprekidano je puhala u odvojenost jabuke. Sagnuo sam se do nje i puhao u papir. Rekao sam nešto o oku i dvjema slikama u jednoj sekundi. Prevario sam je. Zrak sam zaustavljao ispred svojih usana. A njena daha, smeđih očiju, nije bilo. Zbog ljubavi.

DUBROVNIK 1950

Uznemirava me razmaknutost bijelih od
bijelih i crnih od crnih pravilnih kvadrata.
Svaki, istina, dodiruje vrhovima svojih
pravokutnih kutova četiri druga, istoobojena.
Značajno je, da cijelim svojim opsegom
graniči sa četiri drugoobojena polja. Odvojenost
ne zamjećuju figure. One prelaze i bijela i
crna polja. Zadržavaju se na njima. Pojedine se
veoma brzo, nadmoćno i paradno kreću po
kvadratima. Vodoravno, koso, okomito, iz kuta
u kut, elasto. Jedne se pomiču samo po jednako
obojenim površinama. Time je njihova moć
kretanja upola ograničena. Najviše figura je
kralj. Uplašen je za sigurnost kvadrata kojima
se treba kretati. Skriva se između pješaka.
Njima je dana najmanja brzina, vrijednost.
Pješak koji uspije neometano prijeći sedam
raznoliko obojenih kvadrata vraća na ploču,
u pokret, igru, jednu od pojedinih figura.
Najčešće je to kraljica. Sebe nikada.
On ostaje izvan okvira polja.
Na stolu. Ako nije gurnut na pod.

GEOMETRIJA

Krećem se iscrtanim linijama. Izbjegavam
tuđe dodire, otiske. Iz navike i bojazni
za svoju sigurnost koračam istim pravcem.
Dugim i izlomljenim. Mogućnost nepoklapanja
dodira, otisaka je svakim novim tjednom
sve manje. Odnosno, praktično ona i ne postoji.
Međutim, teoretski je moguće.
Ali, do određene točke. Dalje ne. Dolje
od te točke dio sam sustava točaka
sretanja, gaženja. Točka sam kružnice koja
pripada nezaustavljivu krugu. Ovaj
pak, ravnini. Ona se siječe s milijunima
ravnina. Određuje dužine. Ovi ograničeni sustavi
dio su puno većeg, nemjerljivog – pravca.
Znano je: On ima dva smjera. Mnoštvo
točaka. Vjerojatnost zajedničkih dijelova
s inim kružnicama je izgledna. Točkina
obvezna ovisnost i shematska odredivost
isuviše je pravilna za mene. Ubod sam
oštrog vrha šestara. Nezamjetljiv i
svrstan i izračunljiv.
Urlik.

MRAVI

Čudila me i ljutila, uvijek, brojnost
i prisutnost mravi na površini moga
stola. Njihova bezobzirna zapletenost
u papirima. Nemogućnost ukrižanja putova
i pada sa stola. Nisam ih volio.
Grčevitim dlanovima sam ih pomicao ka
rubu i gurao na pod. Skupljao sam ih
lopaticom i izbacivao na asfalt.
Nedavne sam noći zamijetio kako iz
zida izlazi puno mravi. Bili su to jaki
i mladi. Ovi mlađi su odlučno krenuli
k veličini stola. Išli su okomito, dugo
i oprezno. Ipak ih je malo stiglo na glatku,
veliku i gladnu površinu stola.
Nestrpljivi i razočarani padali su niz
plastični stolnjak dolje. Jaki mravi
iz zida su ih gazili svojim tijelima.
Na stolu je ostalo malo mravi, puno manje
nego li ih je svladalo zid. U olovkama i
tekama tražili su djelić kruha, jabuke.
Kada nanovo danju ugledam mrave na mome
stolu, ne otpuhujem ih, ne diram.
Čudim sebe.

DVA TRENUTKA

Trenutak zapisivanja sustava znakova koji zamjenjuje glasove i trenutak njihova čitanja nisu dva ista trenutka. Matematička logika potvrđuje ovu pretpostavku. Govorimo li o osobama-čitateljima i osobama-piscima koji su odvojeni tračnicama, prijelazima i koje dijele dva različita vremena ova pretpostavka je, zapravo, tvrdnja. Međutim, ukoliko se radi o jednoj osobi koja je istovremeno i pisac i čitatelj u navedenu tvrdnju teško je povjerovati. Smiješna je. Velike su nedoumice između trenutka spoznaje čitanja i pisanja. Promatranje trenutka čitanja i pisanja u dva nova trenutka gotovo uvijek nas razuvjerava, začuđuje. Jednom otkriva sumnju u opravdanost ispisivanja znakova i otklanja je. Drugi put nas ostavlja same nagnute nad pogrešnim iščitanim sustavom. U prvom slučaju očito je da su ova dva trenutka bila veoma blizu. Dodirivala se. Jer, nakon nanovnog čitanja spremni smo ispisati ono što smo prije napisali. Ali, puno puta nećemo moći to učiniti. Ponovo iskriviti sebe, jer je takav trenutak zapisivanja bio plod nepravilna čitanja.

O njima ili o njemu može se govoriti nakon većeg broja trenutaka čitanja i prepravljavanja novih znakova. Ako smo spremni nakon toga, novog čitanja ranije napisanog, to isto napisati i opet čitati, možemo čitati i pisati – trenutak. U protivnom, čitali smo pogrešne znakove, jer nismo dobro vidjeli. Šteta, jer ova dva trenutka

bila su tako blizu, dodirni. Naša nespretnost i nezgrapnost ispriječila se.

SAN

Pokrivač je polovica mojih crnih očiju.
Smeta me njegova težina, toplina i moja
glava. Pokušavam ga svući sa sebe. Ruke
su mi ispod vlažna jastuka perja. S takvom
glavom nikada ne spavam, ne družim se. Kroz
pravokutne otvore roleta ulazi svjetlost.
Širi se u valovima. Ne šumi. Dolazi u
nezatvorene police, ispod naslonjača, u
žarulju, pomiče zavjese, pokrivač i uvlači se do
mene. Fluorescentni prekidač odaje muhu.
Nogama gužvam plahtu tražeći oprugu, polugu.
Znoj postelje.
Tamo gdje je bila moja glava, sada je
svježeobojeni zrak. Mogu spavati. Napokon

MUZEJ

Njegove me oči mrze. Vidio sam. U njima
rađanje rugobnih ptica. One me grebu, grizu,
gule, gade. Uočio sam. Zaglušene boje se praha.
Oči me njegove. Stalno. Prikivaju za crvotočan
parket. Koče mi vrat. Misli. Žele me onuliti i
raznijeti u prah. Ja, samo ostavim organski dah
na pljesnivu staklu. Dvije točke gledaju. Mrze me.
Znam.

MUHA

Promatram stakla stisnuta između ramova moga prozora. Na njemu muha, kuhinjska. Obična.

Mogu je gledati iz tople sobe i izvana. Ona samotna u kišna vremena gleda me. Oprezno.

Boji se naglih kretnji po kosi. Progledam njena dva krila na krilu od prozora. Zurimo jedno u drugo:

Kada muha odleti, upalim tv. Oči su pokretne.

Događajne su.

STRUJA

BICIKLIST

on ima oko 55 godina. nosi naočale. zajedno sjedi
sa svojim prijateljem ž. ž. pričaju o ruži i
kineskim štapićima. kaže, prošle bi večeri uspio
pojesti bicikl da nisam zapeo na gumenoj pedali.
prijatelj ž. ž. ga pažljivo pita: boli li te stomak?

PRESLEY

u kikiriju sjedi aida, božo, zlatan, marija, dragan
i zvonimir. vejseli ih poznaje. kolače i limun
nosi šetajući s presleyjem. do svojih su stolova,
i prije statistike puše hb i blue ronhill. bureci
će biti za petnaestak minuta. spominju jabuku,
cibonu i bus. ulazi djevojka i vejseli gleda njezine
noge. mašnu s ruba suknje. prilazi joj s kavom i
presleyjem. bureci će valjda biti za desetak
minuta.

PAS I DJEVOJKA S.

pas ima najtužnije oči. poznajem djevojku s. koja ima oči kao pas. kada bih joj to rekao, pomislila bi da sam perverznan. a ona, stvarno, ima oči kao velik, lijep, dobar, bez ogrlice, šaren, bez lanca, mirnih zuba, simpatičan, omiljen, tužan pas.

STRUJA

željko uvodi struju u josipovu novu kuću.
sagrađena je ljetos. od stare, josipu je ostala
drvena ploča – brijač, i rode. željko je mlad
električar. oni su prijatelji i zato mu neće htjeti
uzeti novac. počinju raditi ujutro. poslije kave.
popodne okreću pile na ražnju. popiju pivo.
cigareta. odlaze na tavan i slušaju rode koje
klepeću na dimnjacima. josip misli da je to dobar
znak. silaze ljestvama. pomiču ispod nogu gips,
daske. majketisemile. odvajaju zeleno-žute,
plavo-plave žice. uziđuju kutije. josip pita zašto
je kabl neravno priljubljen uza zid. željko kaže:
onaj crni? tako, da bi elektroni brže strujali iz
kuhinje u žarulju sobe. smije se i spušta ga još
niže.

GREEN RONHILL

blue ronhill sagorijeva kao i druge cigarete.
možda s malo više dima i nikotina. no, to
obično ovisi od pušača. međutim, sama kutija
blue ronhilla gori zelenim plamenom kao green
ronhill.

ZAŠTO NJENA KOSA NEMA OLUK

u njenoj kosi nema oluka i ne mogu
izroniti zvijezdu. njena kosa bez
oluka nema soli. suha je.

RONDO

Amira B. i njezina sestra su blizanke.

One su ogledala koja šetaju gradom.

OIL RESISTANT

Ona najviše voli njegove OIL RESISTANT. Žute, kožne, prave kanadanke. On se u njima nespretno kreće. Često gubi ravnotežu. Kada joj dođe, ona mu ih skida. Iz njihovih izbrazdanih donova vadi kamenčiće, stakalca, opruge kemijskih olovaka, dio čepa coca-cole. Kaže mu. To je kao kad vadiš školjke iz mora.

DJEVOJKA

MRAK

Bojimo se mraka. Onoga što nas okružuje, prati,
tek dodirne, uplaši, (ili se nama to samo čini),
i pobjegne, nestane. Zato su, vjerojatno, oduvijek
izvori svjetla bilo vrlo cijenjeni i traženi. Ljudi su
uostalom, i sačuvali priču o Prometeju, Žar-ptici
i Svjetlu Istine. Danas se ljutimo na mračna
stepeništa, žarulje koje žmirkaju, nespretnosti
električara, grmljavine i munje... Prekidače
uvijek postavljamo tik do vrata u našem domu.
Koliko prostorija, toliko i žarulja. Nerijetko su
i podrumi i tavani osvijetljeni. Tako smo
sigurniji i snalažljiviji. O tome razmišljam kada
poslije proljetne večernje kiše upalim vanjsko
svjetlo, okrenem se, i ugledam – mrak – kako
mi se primiče. Hladan.
Ubrzo ugasim svjetlo. Neka me traži. Sam.

I TAKO

U ljutnji bacamo pisma i fotografije. Nešto nam promakne i ostane. Možda dopisnica i fotografija osobne karte. I drago nam je. Primamo to s olakšanjem i brižno spremamo, pazimo. Kasnije pogledavamo, odlažemo, pa pogledavamo, odlažemo, pa opet pogledavamo, odlažemo. I tako, želimo da nas netko zatekne i da mu kažemo: Vidiš/to/je. Znaš/ona/je. Druge to ne zanima jer oni znaju samo za nas. A osobe iz dopisnice i fotografije odavno nema. I što učiniti s tim stvarima? Da bismo otvorili prozor, odšetali do kioska, ugasili tv? U rukama?

VRATA

U naslonjaču sam čekao pomicanje kvake,
lagano guranje bijelosivih vrata, koja je, kao i
sve prozore i stolice našega doma, napravio stric.
On je to činio dugo i pažljivo. Dolazak sam
očekivao s knjigom. Tako sam uvijek činio. Moj
trenutak susreta sam naslućivao u već znanim i
prošlim trenucima. Bili su to samo ponekad
dragi i dugi, a obično hladni i ružni. Ipak, kao
takvi možda su bili i bezopasni. Jer, uvijek su
trebali biti dugi i dobri, ali njihova kratkoća i
nemoć nikada ne bi dopustili to, kao ni
razjedinjenost riječi, njihovu borbu.
Približavanjem trenutka bio sam nesigurniji,
nespretniji. Rečenice su mi izmicale kroz
razmaknutost vrata i parketa, ne otvarajući ih, ne
dotičući sjaj laka.
Pobijedeno sam krenuo k vratima, dotaknuvši
izdajničko poigravanje lijevog koljena, i uljudno
ih začuđen zatvorio. Preostala mi je. Knjiga.
Naslonjač. Drhtaj vrata. Muha.

JAGODE

U bratovu vrtu bilo ih je puno. Pravilno raspoređene u pravokutnik obilazi ih svakoga dana. Čupka travu, prstima mrvi velike grumene zemlje i mršteći tjera mrave. Smetaju mu. Njegovim jagodama. Kada dođem njemu, nakon pozdrava, dodira kose o žicu za rublje, odlazim u njegov vrt, jagode. On donosi za mnom posudu i pomaže mi u njihovu branju. Upozorava me da ne stajem na njihovo lišće, mladice. Poslije, zajedno promatramo kako mlaz vode s jagoda odnosi mrave. Odlazi po šećer. Zabrinuto, zatim, ogleda najveću. Bile bi još ljepše, kaže. Prije nego li će žlica šećera i jagoda nestati u meni, ugledam – mrav. Što će mrav na jagodama? Što će mrav na mojim jagodama, kažem?

NA 800 m

jučer sam išao u grad preko mosta. na njemu su bili radnici. goli do pasa, plavih ruku, rukavica i hlača, nanosili su svijetlu boju. dio je odlazio u rijeku. kratko se zadržavao na površini, zatim tonuo na kantu, kost, kamen rijeke. bojao ih. radnici, s četkama u rukama, promatrali su kako prolaze suknje. kada sam stigao na kraj, ugledao sam na mojoj pamučnoj majici boju mosta. nisam znao kako s njom ući u grad. kako se vratiti.

LUBENICA

danas smo pojeli lubenicu. iako je već rujan,
bila je to najljepša lubenica ovoga ljeta.
velika, crvena, slatka, s malo koštica, hladna.
da smo znali da je tako lijepa, ostavili bismo
je za večer, možda obiteljski nedjeljni objed,
ili za prvi četvrtak, kada je snijeg. ipak, da je
nismo danas pojeli, tako najljepšu, ne bismo je
vidjeli za objedom, večeri, četvrtkom, kada
snijeg. što bi tada tako hladno, okruglo, slatko,
stajalo na stolu?

RUKA

u kutu kafića je djevojka. vidim to po
kosi, naušnici i ruci. dugi prsti na
rubu skaja sjedala. nježno su sklopljeni.
nokti su jednako podrezani. bezbojni lak.
u pravilnim razmacima ruka se pomakne,
tek odigne od skaja, zatim jagodicama i
noktima pritisne rub, pogleda ga i dlanom
pomiluje. na trenutak vidim samo ruku,
bez kose i naušnice. kada je otišla, sjeo
sam pokraj njene ruke. htio sam je povesti
sa sobom. uho mi patetično i ljubomorno reče:
ne vodi je, ima dva prstena. nemaš
most, cigaretu. oba su ti velika.

RAZGLEDNICA

Vedrani

Razglednice šaljemo iz nama dragih i dobrih gradova, i tako želimo nadići udaljenosti i raznolikosti vremena. Ništa neobično. Jer, razglednice nitko ne donosi, ne uručuje vlastoručno. Osim mene. Uvijek tako činim. Drugi se boje. Bilo bi uistinu lijepo kada bih, ipak, tako mogao uvijek učiniti. Kada susreti i mi ne bismo starjeli. Kao sada.

DJEVOJKA

Vozim sporo bicikl cestom u grad i pjevam.
Volim pjevati iako nemam dodir glazbe i ne
znam prave riječi. To me ne smeta. Mislim,
pjevati na biciklu za grad i cesti. Jer, zapravo,
ne pjevam glasno, tek pomičem usne i glasnice.
Ipak, čujem se. Tako, dok ne zamijetim kako me
nepoznata djevojka iz prozora gleda. Tada,
istim usnama i zrakom puhnem rame jer me
smeta muha. Ili, jednostavno okrenem glavu. U
najgorem slučaju poželim da spadne lanac.
Znam, djevojka me tako čudno gleda jer ne
čuje kako pjevam, i misli da šapćem povijest
sandwicha. Bicikl za grad nastavim voziti cestom
bez djevojke.

SUSRET

Svjetlo s ugla njezina doma otkriva dio
kiše nad mojom glavom. Mokar pločnik gdje
su moje cipele. Čekam je presvjetlih očiju.
Koraknem dva puta unazad. Slutim njen izlazak
kroz staklena osvijetljena vrata. Zbunjuje me
odvojenost svijetlih i tamnih površina. Izlomljena
linija susretanja. Draže mi je biti u mraku.
Vidim one preko linije. Oni mene ne. Osjećaj
nepobijeđene ljuske u grlu. Brižljivo promatram
kišu na svijetloj. Osjećam na svojoj strani.
Pokušavam odgonetnuti pravilnosti igre dana
i mraka. Trenutak ugledanosti i neviđenja. Ona
dolazi ugasivši svjetlo. Rastvara bijeli kišobran.
Začudno joj prilazim. Pregazivši liniju.
Ne znajući.

GRGUR NINSKI

RAZRED HLADNIH DŽEPOVA

Bilo nas je šestero. Sjedili smo s putničkim
kartama drugog razreda hladnih džepova. Iznad
naših glava napukle staklene razglednice ljetnih
zelenih otoka
Paralelne tračnice se naslućuju ispod
sivog snijega
Držao sam
plavih ruku
lijepo dizajniranu knjigu.
Svježa
žuta boja
i negativ pjesnika. Do mene
muškarac čita četvrtu stranicu sportskog
tjednika. Njegov kažiprst je prekrrio crnu
fotografiju.
Djevojčica
modrih očiju,
ime joj je Ljerka,
znatiželjno je pričala s tatom o mami. Starica iz
1906. ljubičastih jagodica
prelazi po udubljenim slovima:
Djevojčica je promatrala djevojku, koja je sjedila
ispred mene, i priupitkiivala o Vinkovcima.
Udaljenosti Zagreba. Rečeno joj je: Ne znam.
Ljerka
modrih očiju
ustala je, zapitala: Što je to
ne znam? Djevojka se okrenula prozoru. Tata je
uhvatio kćer za narančasti džemper.
Starica je zaustavila jedini
crveni prst
na. Muškarac je razmazivao teško olovo po

maslinastu sjedalu.
Ugledao sam kako
bijelokristalni snijeg
vlažno klizi niz
zelenoljetne otoke.
Uplašeno sam okrenuo
zadnju spasonosnu stranicu. Pojavio se veliki
šešir. Od
pepeljaste naslage
nije se vidjela
nježna boja.

BEDŽ

na mojoj jockerici – pioneer/Varaždin je pauk.
njegove noge, koraci, jasno se vide na boji
jeansa. pridem mu s gađenjem. on se skupi i
kliznu s plave jockerice. da je ostao pauk
dugih, raširenih krakova, ne bih mu smio prići,
dirnuti ga. nosio bih ga ulicom. kao bedž.

ENGLISH BOOK

ispred leđa disc-jockeya sentimentalno se vrte
the beatles. ulaznice su otisnute kao žig na
dlanovima. coca-cola je bez marijuane. između
nogu. do prozora. mi li-gh-t-s-how-lig-ht-sh-ow-
-light-show. vjerojatno, mary sada u starom
gradu prodaje londonski times i umjesto sitniša
vraća žvaku. moj se plavi žig topi na dlanu.
kineski sindrom zapada. nemaš cigaretu? o.k.
izlazim kroz vrata. ne mogu prići djevojci, reći,
ples, jer ne znam engleski.

LANAC

deset je sati uvečer. dolazi do mene prijatelj.
kaže, jedna vožnja biciklom, ljetovanje je i ne
znam da li se voziti s jockeyicom ili bez nje.
priča mi o pročitanim knjigama. napominjem mu
uho ruske pjesnikinje anje ankus. asfalt je još
topao. kamion se zaustavlja ispred kuće.
provlačimo se ispod spuštene rampe. vlak će.
govori mi o vozačima koji ljetuju namjerno gaze
noćne šetače i bicikliste. ne vjerujem mu i šutim.
spao je lanac njegova ponyja. zaustavljamo se.
zna da mu ne vjerujem. kada smo se vratili u
nazorovu, prošli smo ispod rampe i svjetiljki.
ostavili i dva novčića na tračnice. nismo naišli
na kamion. sljedeće noćne vožnje ivica mi je
rekao: znamo da ni ne vjeruješ za one vozače.
lanac je zbog toga i spao. srećom, bio je suh,
ugodno hladan, pjeskovit. mogao sam se čak
voziti i bez njega.

SAN

Sanjani i snivač koprcaju se u nečijoj
tuđoj zaboravljenoj nemoći.

Danijel Dragojević, U tuđem snu

prijatelj mi kaže da me je prošlog ljeta sanjao.
dvadesetak puta uzastopno. i da je, prije
nego li će se spustiti na postelju, već znao da
će me sanjati. u njegovim snovima sam obično
bio u glavnoj ulozi. moje neprijatelje, stvari,
ljubavi, uglavnom nije poznavao. s olakšanjem
mi priča da se uporno borio protiv sna i mene.
plašila ga je i živcirala moja pojava. i sada,
kada se sjeća sna, uznemiren je, nesnalažljivo
izlistava studio. ipak odahne, jer sada je novo
ljetno. dok drži ruku na kvaki, priča zadnju epizodu.
u njoj nisam bio u glavnoj ulozi. tek kaskader,
nespretno sam pao s konja i ozlijedio petu.
poslije te epizode, više se nisam pojavljivao ni
kao poznati glumac, ni kao kaskader na crnom
konju bez šešira. sljedećeg jutra, kada sam se
vratio iz kupaonice, zamijetio sam flaster na peti.
od kolovoza, ne razgovaramo više o snovima.

GRGUR NINSKI

kada sam se prije osam godina vratio iz splita,
rekao sam vlahi da sličí grguru ninskom.
njega se i danas, istina, najviše sjećam po
debelom noktu nožnog palca. zapravo, i ne znam
zašto me je tada grgur podsjetio na vlahu.
zadnji put sam grgura ninskog vidio prošlog
siječnja u zagrebu. pojavio se iza gliptoteke
u plavom đubretarcu s krležom iz dan u dan pod
rukóm i skrenuo u tkalčičevu.

ANTONIO RECALCATI

kada je brat odnio u zagreb antonija
recalcatija i čavlić o koji je bio
okačen, na zidu obiteljske sobe
ostala je crna točka. kada tjeram
dnevne muhe, pomaknem i tu točku. ona
se, zatim, lagano zanjiše, pravilno
dva-tri puta dodirne krajnje linije
rama. zaustavi u početnom položaju.

LEONARDO DA VINCI

otvorio sam jedna vrata svoga oka. želim
je vidjeti kao leonarda da vincija u
polovici kruške, ili ključaonice. sestra
ipak misli da je to patetično.

CARRIE

Da bi se jakošću očiju pomicale pepeljare,
žarulje i prozori, to isto, jednakom spretnošću,
treba prvo znati učiniti rukama.

ŽELJEZNIČAR HRABAL

ŽELJEZNIČAR HRABAL

Kada sam prvi put kročio u sobu, bila je jesen.
Sve je mirisalo na igrače šaha, smolu i dim.
Izgledalo mi je kao večernje presvlačenje
četverokuta ili pranje zelenih pragova. Pored tv
na otvorenom prozoru bio je mrak i antena
iskošena prema zvijezdama koje se mogu
oblizati. Elektroni su se isijavali rezervirajući
prostor vježbačima tijela. Prozorom je jahao
deer hunter kao da to čini po
dvadesetčetiritisućiti put. Zato je željezničar
Hrabal zaključio: Kako onda ne reći da je tv
prozor u svijet? Potom je šapnuo potez i dobio
po ušima. Tada se već sve pušilo kao vlak.

KAO FEN

Pisma čuvam strašću tragača gradskih ključeva,
njihovih kovina. Kada ih čitam, skrivam se iza
svojih stopala i svježeg rublja. U njima
prepoznajem spisatelja koji se ljeti pojavi iz
perine svemira, dotakne me i kaže: Ovo je dobro.
Zatim nestane kao noćna ličinka koju tražim u
posuđu, glazbi. Kao fen.

ŠTAKOR

prošle smo večeri zaboravili isključiti pumpu centralnog grijanja. dok sam ležao u krevetu, slušao sam kako se metalna kiša kotrlja niz žljebove radijatora, penje uz cijevi, pomiče ventile. da sam sišao u podrum isključiti električnu pumpu, kiše više ne bi bilo. ali, bila je već noć i bojao sam se štakora. ipak, trebao sam to učiniti, bar zbog štakora, jer i on nije mogao zaspati.

ČAŠA

pogledaj, evo ovako. u razini tvojih očiju
kamera je. dok jagodicom kružnonježno
dodirujem njen rub, eros je, ova žena.
tako je, zapravo, činio j. p. sartre. ako
je razbijem, da li je pornografija?
pita me j. d.

ANKETA

9. prosinca sam htio nešto napisati o školjki. pošto nisam znao naći prave riječi, odlučio sam napraviti anketu. trebalo je odgovoriti: što pomisliš kada kažeš – školjka? uspio sam skupiti svega desetak odgovora (uglavnom: more, more) jer su upitani mislili da sam neozbiljan.

KNJIŽNICA

Prije nego započnem rečenicu iz knjižnice,
opipam dijelove naslova, izvornik, prste/stroj,
ogovor, izdavač, Wolf, inv. Pomičem nejednakost
ska u potkrovlju, postelji, kad vlak u postaji,
za objedom. Zatim, na trenutak, brižno je
odmaknem rukama, pomislim. Da mijenja naslove
svojih kartica i polica: Miga, Turska, ga, Luis,
name, fjord, Marcel, land, ostavili bi je u
kuhinji, do prozora, istrgnuli list, prije
fotografije, stolne svjetiljke, ulice. I, poslije
svakog poglavlja, otišao bih u kupaonicu
zadovoljno oprati ruke.

KRALJEŠNICA

Sestra je ušla u sobu i rekla da još spavam.
Večera je na stolu. Odlazim do prozora.
Sada s kišom pada snijeg. Početak je rujna
i skupljači šljiva sjede i piju kavu. Spuštam
se na postelju. Osluškujem na kojem će
kontinentu izroniti moja kralješnica.

Krešimir Mićanović

Rođen 1968. u Brčkom. Osnovnu školu završio u Gunji. Diplomirao na Filozofskom fakultetu u Zagrebu. Trenutno zaposlen kao izvanredni profesor na Katedri za hrvatski standardni jezik pri Odsjeku za kroatistiku Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu.

Pjesme i priče objavljivao u hrvatskim i stranim časopisima/novinama (Studentski list, Oko, Quorum, Pitanja, Vijenac, Kolo, Godine, Jutarnji list, Zarez, Rival, Književna revija, Književna reč, Polja, Literatura, Sovremenost, Revolver Revue, FA-art, na Trećem programu Hrvatskog radija itd.)

Uvršten u različite antologije i panorame suvremene hrvatske književnosti, među ostalim u: *Naša ljubavnica tlapnja* (1992); *Strast razlike, tamni zvuk praznine* (1995); *Poštari lakog sna* (1996); *22 u hladu* (1999); *Mnogoglasje* (2000); *Goli grad* (2003), *When a Man Gets Terribly Frightened* (2005), *Najbolje hrvatske priče 2005* (2006).

Na Hrvatskom radiju izvedena je radiodrama *Vrtlar* (2000) nastala po motivima iz istoimene zbirke priča (dramatizacija Sanja Lovrenčić). Pojedini su prozni i pjesnički tekstovi prevođeni na slovenski, makedonski, njemački, engleski, češki, mađarski, poljski i španjolski. Na poljski je prevedena zbirka priča *Vrtlar* (*Ogrodnik*, 2003).

Objavio: *Dok prelazim asfalt* (poezija, 1988), *Vrtlar* (proza, 1994), *Treba se kretati* (proza, 2005).

Biblioteka Online

knjiga 81

Krešimir Mićanović

DOK PRELAZIM ASFALT

© 2011 Krešimir Mićanović

© za elektroničko izdanje: Društvo za promicanje književnosti
na novim medijima, 2011, 2015, 2016

Izdavač

Društvo za promicanje književnosti
na novim medijima, Zagreb

Za izdavača

Aleksandra David

Urednici

Krešimir Pintarić
Dario Grgić

Fotografija

© Sapsiwai / Fotolia.com

ISBN 978-953-7669-29-4 (HTML)

ISBN 978-953-345-081-0 (EPUB bez DRM)

ISBN 978-953-345-082-7 (PDF)

ISBN 978-953-345-083-4 (MOBI)

Prvo izdanje

RZ RK SSOH, Zagreb, 1988.

Knjiga je objavljena uz financijsku potporu

Grada Zagreba i Ministarstva kulture Republike Hrvatske.

